

फक्त कार्यालयीन उपयोगार्थरिखा

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

जालना जिल्हा

१९८८-८९

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय
महाराष्ट्र शासन,
मुंबई

फक्त कार्यालयीन उपयोगाकरिता

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक सेवामंडळ

जालना जिल्हा

११८८-१९

अर्थ व सांख्यिकी सेवामंडळ,

महाराष्ट्र शासन,

मुंबई.

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

जिल्हा: नाशिक

१९८८-८९

अनुक्रमणिका

विषय	पृष्ठ क्रमांक
<u>भाग-१</u>	
१] दृष्टिक्षेपात जिल्हा [सामान्य माहिती व महाराष्ट्राची तुलना]	१ ते ८
२] जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन	१ ते २७
<u>भाग-२</u>	
३] जिल्हा सांख्यिकी योजवारा [विविध माहितीय सांख्यिकीय तक्ते]	१ ते २००

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन १९८८-८९

दृष्टीक्षेपात जिल्हा: जालना

अ. क्र.	बाब	परिमाण	जालना जिल्हा	महाराष्ट्र राज्य
१.	२.	३.	४.	५.

[एक] प्राकृतिक रचना

अ] भौगोलिक स्थान

१] उत्तर अक्षांश	अंश	१९.१ ते २०.३	१६.४ ते २२.१
२] पूर्व रेखांश	अंश	७५.४ ते ७६.४	७२.६ ते ८०.९

ब] हवामान

		१९८८	१९८६
तपमान		औरंगाबाद	चिक्लठाणा
१] किमान	डिग्री सेल्सिअस	उ. ना.	१०.१
२] कमाल	डिग्री सेल्सिअस	उ. ना.	४०.७
३] पर्जन्य [सरासरी]	मिलिमिटर	१,०७१	उ. ना.

क] प्रशासकीय विभाग

१] तालुके	संख्या	५	३०३
२] पंचायत समित्या	संख्या	५	२९८
		<u>१९८८-८९</u>	<u>१९८७-८८</u>
३] टॅन्डरस्त तालुके	संख्या	५	१३०
४] एकात्मिक ग्रामीण विकास प्रकल्प गट	संख्या	५	२९८
५] शहरे	संख्या	४	३०७
६] गावे [एकूण]	संख्या	९१३	४१,८३३
१] निर्जन	संख्या	१३	२,३७९
२] वस्ती असलेली	संख्या	९००	३९,४५४
७] क्षेत्रफळ	चौ. कि. मी.	७६१२.४	३,०७,६२०

[दोन] प्रशासकीय संस्था [३१.३.१९८९]

१] पंचायत समिती	संख्या	५	२९८
२] मुहानगरपालिका	संख्या	—	११
३] नगरपरिषदा	संख्या	४	२२२
४] कटक मंडळे	संख्या	—	७
५] ग्रामपंचायती	संख्या	५५७	२५,१८२
६] पोलीस स्थानके	संख्या	१६	७८७
		<u>१९८८-८९</u>	<u>१९८७-८८</u>
७] पोलीस आउटपोस्ट	संख्या	९	१,१९१

१.	२.	३.	४.	५.
[तीन] लोकसंख्या [१९८१]				
१]	ग्रामीण लोकसंख्या	आंकडे हजारत	८,७१	४,०७,९२
२]	नागरी लोकसंख्या	---"	१,६०	२,१९,९३
३]	एकूण लोकसंख्या	---"	१०,३०	६,२७,८५
४]	अनुसूचित जातीची लोकसंख्या	---"	६८	४४,८०
५]	अनुसूचित जातीच्या लोकसंख्येची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी	टक्केवारी	६.५७	७.१४
६]	अनुसूचित जमातीची लोकसंख्या	आंकडे हजारत	२०	५७,७२
७]	अनुसूचित जमातीच्या लोकसंख्येची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी	टक्केवारी	१.९६	९.१९
८]	पुरुष	आंकडे हजारत	५,२३	३,२४,१५
९]	स्त्रिया	---"	५,०७	३,०३,६९
१०]	स्त्री-पुरुष प्रमाण	१,००० हजार पुरुषां-मागे स्त्रियांचे प्रमाण	९७०	९३७
११]	घनता	दर चौ. कि.मी.	१३५	२०४
१२]	साक्षरतेचे प्रमाण			
	१] एकूण	टक्केवारी	३०.४९	४७.१८
	२] पुरुष	---"	४५.५४	५८.७९
	३] स्त्रिया	---"	१४.९८	३४.७९
	४] राज्यामध्ये जिल्ह्याचा क्रमांक	संख्या	२८	---
[चार] कृषि [अस्थायी]				
१]	भौगोलिक क्षेत्र	हजार हेक्टर	७७३	३०,७५८
२]	जंगलव्याप्त क्षेत्र व त्याची भौगोलिक क्षेत्राशी टक्केवारी	टक्केवारी	५	५,४०९
३]	शेतीला उपलब्ध नसलेली जमीन			
	अ] खिगर शेती वापरा- खालील जमीन	हजार हेक्टर	२८	१,०९१
	ब] पडीत आणि लागवडी- लायक नसलेली जमीन	---"	१०	१,७२०
	क] एकूण	---"	३८	२,८११

* = अस्थायी

तक्ता क्रमांक: १.२

जालना जिल्ह्याची १९५१ पासूनचा लोकसंख्येमधील दरावांर्षिक परक

[लोकसंख्ये अंकडे हजारात]

जिल्हा/तालुका	वर्ष	एकूण व्यक्ती				पुरुष				स्त्रिया			
		एकूण		ग्रामीण नागरी		एकूण		ग्रामीण नागरी		एकूण		ग्रामीण नागरी	
		१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
जिल्हा	१९८१	१०३०	७७१	१६०	५२३	४४१	६२	५०७	४३६	७४			
	१९७१	८९७	७७६	१२१	४५८	३९५	६३	३३९	३४३	९६			
	१९६१	७२४	६३२	९०	३७०	३२३	४७	३२९	३१६	१३			
	१९५१	५७५	४९४	८१	२९९	२५९	४०	२५९	२४७	१२			
१. भोकरदन	१९८१	१६४	१५४	१०	८३	७८	५	८१	७६	५			
	१९७१	१३७	१३०	७	७०	६७	३	६७	६४	३			
	१९६१	१२०	११५	५	६१	५८	३	६९	६६	३			
	१९५१	८६	८२	४	४४	४१	३	४३	४०	३			
२. जाफाबाद	१९८१	८४	८४	---	४२	४२	---	४२	४२	---			
	१९७१	७२	७२	---	३६	३६	---	३६	३६	---			
	१९६१	५९	५९	---	३०	३०	---	२९	२९	---			
	१९५१	४६	४६	---	२३	२३	---	२३	२३	---			
३. जालना	१९८१	२३२	२१७	१२२	१७३	१६०	१३	१६६	१८५	८१			
	१९७१	२८४	१९३	९१	१७६	१९२	८८	१३८	१६५	७३			
	१९६१	२२६	१५९	६७	११६	८०	३६	१११	७८	३३			
	१९५१	१८१	१२३	५८	९२	६२	३०	८९	६१	२८			
४. अंबड	१९८१	२५६	२४५	११	१३०	१२४	६	१२७	१२१	६			
	१९७१	२३६	२२७	९	१२०	११५	५	११६	११२	४			
	१९६१	१८९	१८३	६	९६	९२	४	९४	९१	३			
	१९५१	१५४	१४९	५	७८	७५	३	७७	७४	३			
५. परतूर	१९८१	१८७	१७०	१६	९५	८६	९	९२	८४	८			
	१९७१	१६८	१५४	१४	८६	७८	८	८३	७६	७			
	१९६१	१३४	१२४	११	६८	६२	६	६६	६१	५			
	१९५१	१०७	९८	९	५४	४९	५	५३	४९	४			

[३]

[तक्ता क्र. १.२ पढे घालू...]

[संज्ञक क्रमांक: १.२ पुढे चालू.....]

जिल्हा/तालुका		दर.ची.कि.मी. मधील लोकसंख्या		वशावाजिक परकाची टक्केवारी				
१.	२.	१३.	१४.	१५.	१६.	१७.		
			सकुण	गामीण	नागरी			
जिल्हा	१९८१	१३३	+	१७.८७	+	१२.२०	+	३१.७२
	१९७१	१२२	+	२७.१३	+	२२.६१	+	३६.९३
	१९६१	१०६	+	२६.७९	+	२६.३९	+	३६.९३
	१९५१	७७		उ.ना.		उ.ना.		उ.ना.
१. तालुके भोकरदन	१९८१	१३६	+	१९.३९	+	१८.७६	+	३६.६६
	१९७१	११७	+	२०.५३	+	१९.९७	+	३२.६७
	१९६१	९३	+	२९.०६	+	४०.०३	+	२०.९५
	१९५१	६८		उ.ना.		उ.ना.	+	१२.९७
२. जांझाबाद	१९८१	११६	+	१७.५७	+	१७.५७		-----
	१९७१	१०७	+	२१.६५	+	२१.६५		-----
	१९६१	७१	+	२८.८५	+	२८.८५		-----
	१९५१	५५		उ.ना.		उ.ना.		-----
३. जालना	१९८१	१७७	+	१९.१५	+	१२.०४	+	३५.२२
	१९७१	१५३	+	२५.८८	+	२९.७५	+	३६.६५
	१९६१	११३	+	२७.६२	+	२९.२७	+	१७.८७
	१९५१	९१		उ.ना.		उ.ना.	+	५३.५०
४. अंबड	१९८१	११७	+	२८.८५	+	८.१८	+	२९.७५
	१९७१	११२	+	२७.७५	+	२३.९०	+	२९.७५
	१९६१	८७	+	२२.८५	+	२२.७७	+	२९.८६
	१९५१	६८		उ.ना.		उ.ना.	+	१७.७५
५. परतूर	१९८१	१२३	+	११.३१	+	१०.५८	+	१९.५०
	१९७१	११०	+	२५.०६	+	२७.६८	+	२५.७५
	१९६१	९१	+	२७.९७	+	२६.९२	+	१२.६६
	१९५१	७१		उ.ना.		उ.ना.	+	३०.६७

[४]

टीप: १] आंकडे पूर्णकालिने केल्याने बेरजा कदापित जळणार नाहीत. २] तक्त्यात स्तंभ क्र.३ ते ११ मध्ये १९६१ व १९५१ व तसेच १३ ते १५ मध्ये १९७१, १९६१ व १९५१ करिता वशावजिले तालुके तालुक्याच्या पुनर्रचनेपूर्वीच्या स्थितीनुसार आहेत. ३] उ.ना. = उपलब्ध नाही.
 आधार: १९७१ व १९८१ जनगणना प्रकाशन

१.	३.	३.	४.	५.
[नऊ] वीज			३१.३.८९	३१.३.८९
१] वीज परवठा केलेली शहरे व छेडी संख्या			९१५	३९,४१३
२] विद्युतीकरण झालेल्या गावांची संख्या	"-		२११	उ.ना.
३] वीज परवठा केलेले पंपसंचयन	"-		४०,३२२	१३,९४,३४५
			३१.३.८९अखेर	३१.३.८९
४] गोबर गॅस सयंत्रण	"-		१,००९	उ.ना.
[दहा] सार्वजनिक आरोग्य			१९८८	१९८८
१] रुग्णालये संख्या			६	७६८
२] दवाखाने	"-		१७	१,७९९
३] प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	"-		३०	१,५३९
४] प्राथमिक आरोग्य पथके	"-		३	११८
५] एकात्मिक बालविकास योजनागट	"-		—	१०५
६] अंगणावाडीत उपस्थित राहणारी मुले	"-		उ.ना.	उ.ना.
[अकरा] शिक्षण			१९८७-८८	१९८८-८९
१] एकूण प्राथमिक शाळा संख्या			१०,०७६	५५,५६८
२] एक शिक्षकी शाळा	"-		३३५	१६,७४६
३] प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी संख्या हजारात			१५७	९,९६०
४] प्राथमिक शाळेतील शिक्षक संख्या हजारात			३	२५८
५] प्रत्येक शिक्षकामागे प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी संख्या			५०	३९
[बारा] दुय्यम शिक्षण				
१] दुय्यम शाळा संख्या			१०१	८,८६४
२] शाळेतील शिक्षक संख्या हजारात			४४	५,१०१
३] शाळेतील शिक्षक	"-		१	१६८
४] प्रत्येक शिक्षकामागे दुय्यम शाळेतील विद्यार्थी संख्या			३०	३१
[तेरा] उच्च शिक्षण			३०.९.१९८७	३०.९.१९८८
१] संस्था संख्या			५	१,००२
२] एकूण विद्यार्थी संख्या हजारात			४	१,०१६
[चौदा] अ] प्रौढ शिक्षण			१९८८-८९	१९८८-८९
१] प्रौढ शिक्षणकेंद्रे संख्या			८००	३०,५५३
२] प्रौढांची उपस्थिती संख्या हजारात			२४	५२३

१.	३.	३.	४.	५.
ब] तांत्रिक शिक्षण				
<u>१९८७-८८</u>				
१] औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	२		११२	
१] शासकीय व शासन सहाय्यीत	२		११२	
२] इतर [खाजगी]	-		९९	
२] शासकीय व शासन सहाय्यीत औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था मध्ये मंजूर झालेल्या जागा	३३६		४२, ३२८	
<u>१९८७-८८</u>				
३] तांत्रिक व व्यवसायिक शिक्षण संस्था				
१] शासकीय व शासन सहाय्यीत	१		१६५	
२] इतर [खाजगी]	-		६४५	
४] शासकीय व तांत्रिक व्यवसाय शिक्षण संस्थेची प्रवेश क्षमता	०. १२०		११६	
५] अभियंत्यांची संख्या	१५		उ. ना.	
[पंधरा] परिवहन आणि दळणावळणी				
<u>३१. ३. १९८९</u>				
१] एकूण रेल्वे मार्गांची लांबी कि. मी.	८८		५, ४४०	
२] रस्त्यांनी जोडलेली गावे		उ. ना.	उ. ना.	
३] एकूण रस्त्यांची लांबी [पृष्ठांकित]	२, ०१६. ९५		१, ६९, ९२१	
४] राष्ट्रीय महामार्गांची लांबी	-		२, ९१६	
५] राज्य महामार्गांची लांबी	-	७२९. ६६	३०, ७६१	
६] महात्वाच्या जिल्हा रस्त्यांची लांबी	-	९०४. ५०	३७, ७९८	
७] इतर जिल्हा रस्त्यांची लांबी	-	७२६. ७७	३७, ३५१	
८] ग्रामीण रस्त्यांची लांबी	-	४७५. ६८	६१, ०९५	
[सोळा] पिण्याच्या पाण्याचा पुरवठा				
<u>१९८८-८९</u>				
<u>१९८७-८८</u>				
कठीण गावांची संख्या		उ. ना.	६, ०१३	
१] खेड्यांना केलेला पुरवठा	११		उ. ना.	
२ अ] नळाचा पाणी पुरवठा	९		उ. ना.	
ब] कुप नलिका	२		उ. ना.	
क] विहीरी	-		उ. ना.	

१.	३.	२.	४.	५.
	२] टैल्स किंवा बैलगाडीने पुरवठा केली जाणारी गावे	संख्या	—	उ. ना.
	३] योजनेत समाविष्ट करावयाची गावे	संख्या	—	उ. ना.
[ततरा]	<u>घरबांधणी</u>		<u>१९८८-८९</u>	<u>१९८७-८८</u>
	१] भूमिहीन कामगारांसाठी बांधिलेल्या झोपड्या	संख्या	८६४	उ. ना.
[अठरा]	<u>एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम</u>		<u>१९८८-८९</u>	<u>१९८२-८३</u>
	१] दारिद्र्य रेषेखालील कुटुंबे	संख्या लाखात	०. ७३	४१.
	२] लाभार्थी		<u>१९८८-८९</u>	<u>१९८७-८८</u>
	अ] जुने	संख्या	४, १५०	१, ०८, ७४९
	ब] नवे	"	१, १८१	१, २९, ३६९
[सक्षोपीत]	<u>रोजगार निर्मिती</u>		<u>१९८८-८९</u>	<u>१९८८-८९</u>
	अ] रोजगार हमी योजना	संख्या दिवस [कोटीत]	०. ११३२	८. १३
	ब] राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार कार्यक्रम	"	०. ४९३	२. ५९
	क] ग्रामीण भूमिहीन रोजगार कार्यक्रम	"	०. ५६४	२. ५९
[वीस]	<u>आदिवासी कल्याणकारी योजना</u>		<u>१९८८-८९</u>	<u>१९८८-८९</u>
	आदिवासी करिता आश्रमशाळा	संख्या	निरंक	उ. ना.
	विद्यार्थी	"	निरंक	उ. ना.
[सक्षोपीत]	<u>मागासकर्षीयांसाठी कल्याणकारी योजना</u>		<u>१९८८-८९</u>	<u>१९८८-८९</u>
	अ] मागासकर्षीयांसाठी वसतीगृहे	संख्या	४	उ. ना.
	ब] वसतीगृहांत राहणारे विद्यार्थी	"	२६५	उ. ना.
[बावीस]	<u>जिल्हा नियोजन</u>		<u>१९८८-८९</u>	<u>१९८८-८९</u>
	१] वार्षिक योजनेतील मंजूर तरतूद	रु. कोटीत	१०. ०६	२, ४३०
	२] अनुषंगीय भूखण्डाच्या- साठी तरतूद	रु. कोटीत	४. ५३	४००

[८]

१.	२.	३.	४.	५.
[तेवोस]	नागरी पुरवठा		१९८८	१९८८-८९
१]	रास्त भवाची दुकाने	संख्या	१, ११२	३४, ५९६
२]	पुरविलेला स्कूपा साठा	"०००" मेटन	१९८८-८९	१९८८-८९
			२१	उ. ना.
३]	शासकीय गुदाभे	संख्या	१९८८	३१, ३, १९८९
			२२	१, १२५
४]	साठवण्याची क्षमता	"०००" मेटन	१६	७२८

टीप: १] आंकडे पूर्णांकित केल्याने बेरजा कदाचित जुळणार नाहीत.

२] सन १९८३-८४ ची कृषि विषयक जिल्हयाची आंकडेवारी पूर्ण सुधारित असून १९८७-८८ ची कृषि विषयक महाराष्ट्राची आंकडेवारी अस्थायी स्वरूपाची आहे.

३] उ. ना. = उपलब्ध नाही.